

O nouă carte a doctorului SEBASTIAN NICOLAU

Recent a apărut al cincilea volum, scris de doctorul *Sebastian Nicolau*, din seria „Dialog cu vremurile”, în Colecția „Eseuri”, Editura „Viața Medicală”, București, 2007. Consider că este pentru mine o cinste și o datorie să semnez cititorilor noștri această apariție, cât și pe autorul ei. Este vorba, ca și în celelalte volume, de scurte bijuterii scriitoricești, eseuri, multe apărute în rubrica sa săptămânală din revista „Viața Medicală Românească”, și altele inedite, pe tematică medicală, de bioetică, de morală sau de relații dintre oameni de diferite condiții, puși în situații limită de multe ori, în care ar trebui să primeze omenia.

Dacă aș enunța numai câteva titluri, cu siguranță că cititorul ar putea intui calitatea omului, a medicului (șeful secției de oncologie pediatrică din Institutul de Oncologie din București) și a scriitorului Sebastian Nicolau, care se încumetă să vorbească în timpurile actuale despre astfel de probleme, fie ascunse sau total omise ca nesemnificative sau inoportune. Câteva titluri: „Primum non nocere”, „Studentie de altă dată”, „Dura lex?”, „Cocoșatul sau falsa ascensiune”, „Dreptul la viață, dreptul la moarte”, „Tarife”, „Acțiuni umanitare ineficiente”, „Corupția nu cunoaște vârstă”, „Consultul interdisciplinar”, „Să fii bolnav la München”, „Nici sclavi, nici subordonați, ci parteneri” și foarte multe altele sunt numai câteva exemple care arată preocuparea lui pentru un „normal” în viața de toate zilele, în toate domeniile și, în special,

al medicului conștient și responsabil de menirea sa.

Dar doctorul Sebastian Nicolau este și un bun prieten al etniei noastre: este abonat la „Realitatea Evreiască” încă de pe timpul când apărea ca „Revista Culturii Mozaic” și nu numai atât, deoarece el este de multe ori prezent la manifestările din Centrul nostru Cultural, așa cum rezultă și dintr-un eseu din ultima carte: „Din nou în Popa Soare” (pagina 183). Citez un foarte mic fragment: „Aproape duminică de duminică, aproximativ 200 de membri ai Comunității, prieteni și simpatizanți ai acesteia, fără nici un fel de prejudecăți, se întâlnesc, majoritatea septuagenari și octogenari, să serbeze, omagieze, evoce, figuri ilustre și evenimente, veritabile momente de înălțare spirituală” (scris cu ocazia sărbătoririi lui Aurel Storin, la 21 ianuarie 2007). La pagina 173 a cărții apare eseu „Hanuca - Sărbătoarea Luminii”, din care citez, de asemenea, doar fraza de început: „Pentru a înțelege și a trăi momentul aniversar Hanuca 5767, marea evocare anuală a iudaismului, ar fi trebuit să fii acolo, în acel monumental Templu Coral din București...”.

Din toate acestea rezultă că avem prieteni, oameni de carte, pe care trebuie să-i prețuim la justa lor valoare și unul dintre aceștia este doctorul, publicistul și scriitorul Sebastian Nicolau. Aștept cu nerăbdare și viitoarele sale cărți!

Dr. MIRJAM BERCOVICI

- PASCAL MERCIER: „*Trenul de noapte spre Lisabona*” (Editura Vivaldi, 2007). Autorul, Peter Bieri pe numele real, este profesor de filosofie la Universitatea din Berlin. Roman remarcabil prin stil și acțiune.
- N. KAROLIDES, M. BALD, D. SOVA: „*100 de cărți interzise*” (Editura Paralela 45, traducere din engleză)
- GÜNTHER GRASS: „*Decojind ceapa*” (Editura Polirom, 2007). Roman autobiografic al cunoscutului și controversatului scriitor german.
- STEPHEN KING: „*Povestea lui Lisey*” (Editura Nemira 2007). Mai multe romane într-un roman
- LEWIS CARROL: „*Alice în Țara Minunilor*”, „*Alice în Țara din Oglindă*” (Editura Univers, 2007, traducere Antoaneta Ralian)
- JOEY GOEBEL: „*Torturați-l pe artist*” (Editura Humanitas, 2007). O proză de umor negru.
- PETER CAREY: „*Furtul. O poveste de dragoste*” (Editura Humanitas, 2007). Un roman ingenios, umoristic
- JONATHAN FRANZEN: „*Al 27-lea oraș*” (Editura Polirom, 2007). Roman-frescă socială, fantezie.
- KIRAN DESAI: „*Moștenitoarea tărâmului pierdut*” (Editura Polirom, 2007). Roman distins cu Booker Prize 2006.
- FERDINAND RAMUZ: „*Marea spaimă de la munte*” (Editura Trei, 2007). Ramuz (1878-1947) este unul dintre scriitorii importanți ai literaturii elvețiene și europene, devenit aproape „clasic”
- PASCAL BRUCKNER: „*Paria*” (Editura Trei). Cunoscut scriitor francez, autorul este inspirat în acest roman de călătoria sa în India
- YASMINA KADRA: „*Atentatul*” (Editura Trei, 2007). Sub pseudonimul feminin îl aflăm pe scriitorul algerian Mohamed Moulessehou, fost ofițer. Romanul are ca motiv un atentat la Tel Aviv, provocat de o femeie kamikaze, soția unui chirurg israelian.
- MARK LEVY: „*Sapte zile pentru o eternitate*” (Editura Trei). Un nou roman de dragoste și fantezie (cu Dumnezeu, Lucifer) al cunoscutului scriitor francez (n. 1961).
- IUNICHIRO TANIZAKI: „*Naonu*” (Editura Trei). Cea mai bună carte a celui mai bun scriitor japonez, în prezent.
- YOSHIZUKI INNOSUKE: „*Până la lăsarea serii*” (Editura Trei). Innosuke (1924-1994) a scris numeroase cărți, a primit diverse premii. Romanul tradus în română tratează problema relației bărbat-femeie, din diverse generații.
- JAMES FREY: „*O mie de fărâme*” (Editura Humanitas, 2007). Autorul este cunoscut în peste 30 de țări. Cartea a fost un bestseller în 2005 și se referă la soarta celor dependenți de droguri, la nevoia de a o combate prin voință.
- JOHN UPDIKE: „*Vrăjitoarele din Eastwick*” (Editura Humanitas, 2007). Roman ecranizat în 1987, cu Jack Nicholson, Susan Sarandon, Michelle Pfeiffer, Cher în rolurile principale. La fel de cunoscut este și scriitorul John Updike (n. 1932).
- YASUNARI KAWABATA: „*Maestrul de go*” (Editura Humanitas, 2007). Autorul, născut în 1899, a fost laureat al Premiului Nobel.
- GILLES DELEUZE, FÉLIX GUATTARI: „*Kafka. Pentru o literatură minoră*” (Editura Art, 2007). Un mod original de abordare a lui Kafka.
- CURZIO MALAPARTE: „*Tehnica loviturii de stat*” (Editura Nemira, 2007). Contemporan cu Mussolini, Hitler, corespondent de război, Malaparte a scris despre Pogromul de la Iași (iunie-iulie 1941).
- HANNES STEIN: „*Enciclopedia lucrurilor care mă sâcăie zilnic - mic tratat pentru intelectuali agasați*” (Editura Nemira, 2007). Titlu spune multe. Se dau citate din Heine, Cioran ș.a.
- GH. CRĂCIUN: „*Frumoasa fără corp*” (Editura Art, 2007, ediția a II-a). Talentat critic literar, Gh. Crăciun a fost și un prozator de excepție. La un an de la dispariția sa, în 2006, i-au fost publicate două cărți, printre care și acest roman (prefața - Carmen Mușat)
- IOAN GROȘAN: „*O sută de ani de zile la Porțile Orientului*” (Editura Polirom, 2007, ediția a III-a). Roman parodic, lăudat pentru umorul bine dozat.
- IAN MCEWAN: „*Amsterdam*”, „*Pe plaja Chesil*” (ambele romane la Editura Polirom). Un scriitor de succes, autor a zece romane traduse în diverse țări.
- ERIC-EMMANUEL SCHMITT: „*Viața mea cu Mozart*” (Editura Humanitas, 2007). Romanul, în original, a apărut în 2005 la Editura Albin Michel.
- IRIS MURDOCH: „*Capul retezat*” (Editura Polirom, 2007). Un roman cu multiple valențe psihologice, sociale, scris de o celebră scriitoare britanică (1919-1999).
- HEINRICH BÖLL: „*Opiniile unui clovn*” (Editura Polirom, 2007). O reeditare a unei povestiri a laureatului cu Nobel, unul dintre marii scriitori germani.
- PAUL AUSTER: „*Nebunii din Brooklyn*” (Editura Polirom, 2007). Roman satiric al cunoscutului eseist, prozator, cineast american.
- VLADIMIR MAKANIN: „*Spaima*” (Editura Polirom, 2007). Important scriitor rus, autorul se referă la postcomunism, relații umane, dragoste. (B.M.M.)

Recomandăm cititorilor noștri

Mărturie despre suferințele evreilor în totalitarism

ȘLOMO ȘITNOVITZER

este unul dintre numeroșii Asirei Sion - martiri ai Sionului, conducător, în ilegalitate, al mișcării șioniste (Betar) din România. În 1950, a fost arestat și condamnat la 15 ani de muncă silnică. În '56 a fost eliberat, pentru ca, trei ani mai târziu, să fie din nou arestat și condamnat la încă un an de închisoare. În 1962, a făcut Alia. Cartea *Documentul autentic* (Tel Aviv, 2003) este încă o mărturie despre suferințele îndurate de evrei în închisorile comuniste din România. Presiuni fizice și psihice au fost folosite de anchetatori împotriva deținuților politici pentru a accepta să semneze tot soiul de documente false despre acțiuni împotriva regimului de atunci.

O suită de momente de intens dramatism, trăite la Jilava, Malmaison, Pitești, Caransebeș, Rahova, sunt retrăite în paginile cărții. Torturilor inimaginabile la care erau supuși, deținuții le răspundeau printr-o necesară, eroică rezistență spirituală. Una dintre aceste forme a fost și editarea unei reviste clandestine coordonată de Șlomo Șitnovitzer. Deținuți, medici din infirmeria penitenciarelor, anchetatori sunt portretizați cu mare voință de obiectivitate, pentru că autorul împarte lumea în oameni și neoameni, fără criterii de natură etnică, confesională.

O carte care, în preajma celor 60 de ani câți împlinesc Israelul anul acesta, se constituie într-un argument în plus despre puterea de sacrificiu a făuritorilor Israelului modern. (I.D.)

La încheierea seriei de volume dedicate lui Sebastian, în anul centenarului nașterii, 2007, Editura Hasefer ne oferă cartea „Ce vârstă dați acestor texte?”, în care, alături de publicistica lui Sebastian, sunt prezenți numeroși comentatori. Nu vom face decât să trecem în revistă comentariile cele mai interesante, după opinia noastră.

Alexa Visarion face o paralelă Caragiale-Sebastian, paralelă care poate clarifica specificul teatrului celui de al doilea autor din ecuație. Ni se pare, totuși, că teatrul absurd al lui Ionesco datorează mai mult lui Caragiale, decât teatrul lui Sebastian, care, credem are o fibră cehoviană. Dar, este limpede, Sebastian l-a înțeles pe Caragiale mai mult decât alți comentatori. *George Bălașă* îl vede pe Sebastian prin prisma lui Proust. *Radu Beligan* revine la relația lui Sebastian cu teatrul lui Caragiale. Nu știam că marele artist este și un excelent mântuitor al condeiului, un fin analist al literaturii. *Barbu Cioculescu* comentează o analiză a lui Sebastian despre „Craii de Curtea-Veche”, al lui Mateiu Caragiale. Autorul „Craior”, un om pretențios, perspicace și prețios totodată, reține cele scrise de Sebastian.

„Un text care mă privește direct în ochi”, scrie *Radu Cosașu* despre un articol al lui Sebastian dedicat, într-un moment de insatisfacție a lecturii, „Literaturii de ocazie”. Este... o ocazie de a compara și asemăna, oarecum, stilul lui Sebastian cu al lui Cosașu, în publicistică.

Dorel Dorian se referă la raportul gazetărie/literatură, pe marginea unui text foarte scurt al lui Sebastian. Desigur, comentatorul are în vedere o atitudine reflectată într-o serie de scrieri ale lui Sebastian, care depășesc „pretextul” din volumul prezentat aici. Adiacent este menționat un comentariu al lui *Andrei Cornea*, cu privire la pro și antisemitism, la „frățietate”, în genere.

Pertinent, succint, expresiv scrie *B. Elvin* despre articolul lui Sebastian „Un sfert de miime de secundă”, articol datat la 19 decembrie 1935, când relațiile cu Nae Ionescu, Mircea Eliade ș.a. se deteriorau, prin „alunecarea” acestor intelectuali spre extrema dreaptă, adică... „în beznă”. Despre cronicarul de teatru Sebastian scrie *Alice Georgescu*, apoi despre alte aspecte, *Mircea Ghițulescu*, *Gh. Lupașcu*, *Paul Cernat*, *Remus Cornea*, *Ana Blandiana*, *Marin Mincu*. Remarcabil la *Marin Mincu* este faptul că „pune degetul pe rană”, amintind de „sentința lui Nae Ionescu”, evident, nefirească (am adăuga, ortodox-antisemită) și precizând că Mihail Sebastian „este primul scriitor evreu ce se integrează realmente culturii române”. *Marin Mincu* îl compară cu Alberto Moravia, Umberto Saba, mari nume în literatura italiană, evrei de origine. Comentariul pleacă de la protestul lui Sebastian față de muștrarea publică pe care i-a aplicat-o E. Lovinescu. Sebastian avea doar 21 de ani. *Carmen Mușat* comentează cronică la Sebastian la „Maitreyi” a lui Eliade (din 6 mai 1933); actorul israelian *Nico Nitai* scrie despre „poeticul” din teatrul lui Sebastian, apoi *Tudor Opreș*, *Ion Pop* (editor și istoric al avangardei, al opereii lui Voronca etc.), *Alex Ștefănescu* apreciază competența lui Sebastian în domeniul criticii literare.

Dr. *Aurel Vainer*, președintele F.C.E.R., scrie pe marginea centenarului, pe care Sebastian îl prevăzuse ca pe „cea mai mortuară dintre sărbători”. Autorul articolului îl contrazice, postum, amintind printre altele de spectacolul lui Nico Nitai, după „Jurnalul” lui Sebastian. *Matei Vișniec* scrie despre articolul „Teatrul de idei”: „Tot ce spune este frumos și adevărat, dar istoria literară nu i-a dat dreptate integrală”. Este vechea dispută: teatrul ca reflectare a vieții reale și teatrul ca dezbateră. Comentarii de interes mai semnează *Eugenia Vodă*, *Leon Volovici*, *Henri Zalis*, *Vlad Zografi*. Inițiativa Editurii Hasefer, a directorului acesteia și redactorului de carte *Ștefan Lureș* este, prin originalitatea demersului, cu totul benefică, încheind strălucit o serie de cărți valoroase despre Mihail Sebastian. Desigur, centenarul trece, dar Sebastian va reveni, credem, în atenția editurii.

BORIS MARIAN

MIHAIL SEBASTIAN văzut de...

Șaloul literar R.E. Întâlnire cu astropoezia

În ziua de 16 ianuarie, a avut loc, în colaborare cu Societatea Astronomică Română de Meteori, o ședință a „Salonului literar R.E.”. De această dată, manifestarea a avut loc la Centrul Cultural al Comunității, care s-a străduit și a reușit să asigure foarte bune condiții. Cu această ocazie, *Z. Tauberg* a vorbit despre contribuția lui Eminescu, de la a cărui naștere s-au împlinit 158 de ani, la poezia cu subiecte cosmice. *Andrei Dorian Gheorghe* a făcut apoi un scurt istoric, începând cu Dosoftei, a poeziei cu temă cosmică. Apoi el și *Liana Tauberg* au recitat din Eminescu. Au prezentat creații proprii: *Andrei Dorian Gheorghe*, *Doina Chilargi*, *Dominic Diamant*, *Toni Barat*, *Benone Constantin* și *Zigu Tauberg*. Au mai fost prezentate, de *Andrei Gheorghe*, o poezie a lui Boris Marian, precum și astropoezii ale unor autori din străinătate. La discuții au participat: E. Reicher, A. Gheorghe, D. Diamant, T. Barat. De asemenea, a fost amintit și sprijinul dat mișcării astropoetice de regretatul Costică Gheorghe, părintele lui Andrei. La sfârșitul ședinței, au fost proiectate imagini superbe realizate de sateliți diferitelor regiuni de pe Pământ, la linia de separare a zilei de noapte și fotografiile de stele, nebuloase și galaxii. Aceste frumoase imagini au produs o puternică impresie printre participanți, contribuind și ele la reușita acestei manifestări. (Z. TAUBERG)